

12. Speculum Artium

 radiostudent.si/kultura/fine-umetnosti/12-speculum-artium-2020

23 October 2020

„Prav imate. Življenje pri nas je težko. Naše mestece je luknja. Zmeraj je bilo luknja. Ampak zdaj,“ sem rekel, "je luknja v prihodnost. Skoz to luknjo bodo prišle v naš ušivi svet take reči, da bo vse drugače. Življenje bo drugačno, boljše, vsakdo bo imel, kar bo hotel. To je ta luknja. Skoz to luknjo prihaja znanje. Ko pa bomo vse vedeli, bomo vsi obogateli, poleteli bomo med zvezde, šli bomo kamor koli. Takšna bo takrat ta naša luknja ...“

Z odlomkom iz romana *Piknik ob robu ceste* **bratov Strugatsky** iz leta 1972, po motivih katerega je nastal film *Stalker* **Andreja Tarkovskega**, se poetično predstavlja tudi strategija prenove mestne identitete *Trbovlje Novomedijsko mesto*. Adijo, rudarska preteklost in propadla industrija! Pozdravljeni, roboti, visoka tehnologija in novomedijska umetnost!

Interaktivnost v medijski umetnosti in kultura vmesnika

Intervju s Christo Sommerer in Laurentom Mignonneaujem na festivalu Speculum Artium 2018

Kristina Pranjić

/ 18. 10. 2018

Vizija snovanja nove identite mesta in, še pomembneje, identitet njegovih meščank in meščanov, se opira na primer tako imenovane dobre prakse mesta Linz v ~~Nemčiji~~ Avstriji. Tam je že v sedemdesetih letih na industrijskih ruševinah s finančnimi injekcijami oblasti in gospodarskih iniciativ v umetnosti, znanosti ter tehnologiji zrasla sodobna novomedijska prestolnica s Centrom **Ars Electronica**, ki enkrat letno organizira istoimenski festival. Tudi v Trbovljah je k strategiji preoblikovanja industrijske preteklosti v novomedijsko prihodnost največ pripomogel vsakoletni festival, **Speculum Artium**, ki s prikazovanjem nove in v Sloveniji premierno predstavljene produkcije na preseku omenjenih panog deluje tudi kot stičišče zainteresiranih posameznic in posameznikov, kraj njihovega mreženja.

Letos se je Speculum Artium odvil že dvanajstič. Na srečo se je zaradi predhodno pozitivnega mnenja NIJZ kljub takrat že vesplošno veljavni prepovedi javnih dogodkov še lahko izvedel. Seveda ni šlo brez prilagoditev programa. V Delavskem domu Trbovlje

letos tako ni bilo gostovanj tujih in domačih umetnikov, pa tudi načrtovana vodstva za otroke, mladino in starostnike niso bila izvedena v običajnem obsegu. Odpadla so druga prizorišča festivala, del programa se je preselil na splet. Postavljena razstava pa zaradi možnosti prenosa virusa prek površin ni mogla v celoti realizirati interaktivnega potenciala velikega števila instalacij. Prostorna notranjost Delavskega doma Trbovlje redkim obiskovalcem vsaj ni povzročala težav z ohranjanjem varnostne razdalje.

Program festivala Speculum Artium, kot tudi festivala Digital Big Screen, ki se ukvarja z sferičnim videom in vedno poteka istočasno s festivalom novomedijske umetnosti, gostijo vse kapacitete Delavskega doma Trbovlje. Od gledališke in kino dvorane, prostorne avle in hodnikov, uporabljenih za razstavljanje novomedijskih instalacij, do galerijskih prostorov, kjer je bila leta 1980 postavljena, a že pred otvoritvijo prepovedana razstava Ausstellung Laibach Kunst. Tu je še Nova Galerija DDT, med njene neometane stene se spustimo ob prizvokih ozkih kovinskih stopnišč. Delavski dom Trbovlje je bil zgrajen leta 1956, gradili pa so ga meščanke in meščani sami. Prizorišče predstavi **Bogdan Šteh**, soorganizator festivala Speculum Artium, in razloži tudi, zakaj je primerno za festival novomedijske umetnosti in kakšna je njegova funkcija pri podpiranju lokalnih kulturnih dejavnosti.

Izjava

Kultura / Kulturne novice

Integracija realnosti

Festival Speculum Artium / Tretja novinarska konferenca - KSEVT

Kristina Pranjić

/ 15. 10. 2015

Omenjeni laboratorij DDTLab je pričel delovati lani oktobra, zato je predstavljena nova domača produkcija eden izmed ključnih delov letošnje festivalske postavitve. Slogan novomedijske znamke lokalnega značaja je “*Made in Trbovlje*”, ukvarja pa se predvsem z BCI vmesniki. To so naprave, ki prevajajo elektromagnetno valovanje med možgani in računalnikom. Z uspešnim črpanjem in razporejanjem kohezijskih sredstev je DDTLab postal operater kvalitetne in sodobne napredne tehnološke opreme, ki je zainteresiranim posameznikom in skupinam na voljo za izobraževanje ter projektno sodelovanje. Šteh pojasni, kako in zakaj se lokalna produkcija, ki deluje na presečišču umetnosti, znanosti, novih tehnologij in finančnih investicij gospodarstva, kot zapoveduje definicija novomedijskih umetnosti, umešča v festival.

Izjava

Speculum Artium že tradicionalno sodeluje tudi s fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, iz mednarodnih vod pa redno razstavlja izbrana dela študentk in študentov magistrskega programa Interface Culture univerze v Linzu. Tudi DDTLab še posebej izrazito sodeluje z otroci in mladimi. Dijaki srednje tehnične šole Trbovlje imajo možnost uporabe visokotehnološke in sodobne opreme ter razvijanja programov in aplikacij pri pouku ali obvezni šolski praksi. Tehnologija BCI se zunaj umetniškega področja za zdaj večinoma osredotoča na izdelavo raznolikih simulakrov ter opolnomočenje gibalno in govorno oviranih posameznikov. V novomedijsko shemo sodelovanja, kot rečeno, spada tudi gospodarstvo, zato za vsakim projektom stoji podjetje, ki je na neki način sodelovalo v njegovem razvoju. Lokalno produkcijo na letošnjem festivalu predstavi vodja laboratorija **Maša Jazbec**.

Izjava

Eva lahko otroke nauči matematiko, ve, kako se oglašajo različne živali, lahko pleše in pospravlja, njene oči, ki ne vidijo, pa lahko prepoznajo tudi obraze, recimo **Luke Dončiča** ali **županje Trbovelj**. Mehansko ogrodje robotke ni bilo zgrajeno v Trbovljah, se je pa zato tam oblikovala njena osebnost.

Kultura / R A D A R

KAJ BO POMENILO BITI ČLOVEK V PRIHODNOSTI?

Speculum Artium 2014 / Obris prihodnosti

Kristina Pranjić

/ 13. 10. 2014

Festival Speculum Artium vsako leto nameni del sredstev razstavi umetnikov po izboru gostujočih kuratorjev in kuratorok. Letos sta z razstavo *(Po)vratek empatije* v Novi Galeriji DDT gostovali **Robertina Šebjanič** in **Alenka Trebušak**. Predstavljena dela je povezovala rdeča nit odnosov med ljudmi, živalmi, rastlinami in tehnologijo v različnih zaporedjih in razmerjih. Le z empatičnimi interakcijami vseh soudeležencev se namreč razpira luknja v prihodnost, okno v svet, umetnost, ki stopa v družbo.